

Duurzaamheidskrant Parkstad Limburg

#1

Het realiseren van de klimaatdoelen van Parijs (2015) is nodig om verdere opwarming van de aarde en de gevolgen daarvan zo veel mogelijk te voorkomen. Op 28 juni 2019 publiceerde het kabinet het Klimaatakkoord: de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken. Hierin is afgesproken dat we de CO₂-uitstoot met elkaar sterk gaan verminderen: in 2030 met de helft ten opzichte van 1990 en in 2050 zelfs met 95%. Eén van de afspraken in het Klimaatakkoord is dat 30 energieregio's in Nederland onderzoeken waar en hoe het beste duurzame elektriciteit op land (wind en zon) opgewekt kan worden. In een Regionale Energiestrategie (RES) beschrijft elke energieregio zijn eigen keuzes. In een Transitievisie Warmte (TVW) onderzoeken gemeenten wat het beste alternatief voor koken en verwarmen met aardgas is. En voor welke buurten als eerste een plan wordt gemaakt.

Deze energietransitie brengt grote veranderingen met zich mee, ook voor inwoners van de Parkstad-gemeenten. De maatregelen hebben een impact op hoe we wonen, werken en leven. Via deze duurzaamheidskrant willen wij u informeren over de energietransitie in Parkstad en uw gemeente. Voor het verduurzamen van uw woning kunt u bijvoorbeeld terecht bij de WoonWijzerWinkel, hét energieloket voor de Parkstad-gemeenten!

Meer informatie over
**UW EIGEN
GEMEENTE**
leest u op
pagina 3

Pagina 2

**Er gaat veel
veranderen in onze
energie voorziening**

Introductie door portefeuille-
houder duurzaamheid Parkstad
Limburg Freed Janssen

Pagina 4 - 5

**Wat is de Regionale
Energie Strategie?**

Het plan van aanpak waarin
per regio gekeken wordt
naar hun bijdrage aan het
Klimaatakkoord

Pagina 6 - 7

**Wat is de
Transitievisie
Warmte?**

Buurt voor buurt woningen
verduurzamen en aardgasvrij
maken.

Pagina 8

WoonWijzerWinkel

Hier kunt u terecht voor
al uw vragen rondom de
verduurzaming van uw woning
en producten zelf ervaren

In dit nummer

2021

Er gaat heel veel veranderen in onze energievoorziening

Beste inwoner van Parkstad Limburg,

Voor u ligt een krant waarmee wij u willen informeren over de huidige én toekomstige ontwikkelingen van onze energievoorziening. Er gaat veel veranderen de komende jaren. Misschien heeft u daar nooit over nagedacht, omdat uw huis verwarmen of stroom uit het stopcontact de normaalste zaak van de wereld lijkt.

Na 1960 schakelde ook onze regio over op gas uit Groningen en zorgden elektriciteitscentrales ervoor dat het licht altijd kon branden. Dat was gemakkelijk, comfortabel en niet duur in verhouding tot andere landen. Intussen weet iedereen dat deze vorm van energievoorziening niet meer te handhaven is. Het klimaat holt achteruit en als we daar niets aan doen, betalen de komende generaties de rekening. Door de aardbevingen in Groningen moet Nederland ook nog eens heel snel van het gas af. Wereldwijd hebben landen in het Klimaatakkoord van Parijs afgesproken de opwarming van de aarde onder twee graden te houden. Daarom willen we met het Nederlandse Klimaatakkoord in 2030 de CO₂-uitstoot, ten opzichte van het jaar 1990, met 49% terugbrengen en in 2050 met 95%. Dat betekent dat we in Parkstad allemaal moeten besparen op energie. Fossiele energie uit kolen, gas en olie worden vervangen door duurzame energie uit bijvoorbeeld zon en wind. Het is ook fijner als we niet te zeer afhankelijk zijn van energie uit het buitenland. Energie is een zeer belangrijke levensbehoefte en die moet betaalbaar, betrouwbaar en te allen tijde beschikbaar blijven.

De Regionale Energie Strategie

In 2013 zijn wij in Parkstad gestart met de energietransitie: de overgang naar een duurzamere vorm van energievoorziening. De Parkstadgemeenten werken hierin goed samen, op basis van een plan. Dat plan heet Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET). Om de energietransitie in heel Nederland vorm te geven, en om het Nederlandse Klimaatakkoord uit te kunnen voeren, hebben het Rijk, de gemeenten, provincies en waterschappen afgesproken dergelijke plannen voor alle dertig regio's in Nederland te maken: de Regionale Energie Strategieën (RES'sen). Deze plannen moeten uiterlijk 1 juli 2021 klaar zijn.

Samen voor een moeilijke opgave

Parkstad is ingedeeld bij de RES Zuid-Limburg, samen met de Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland. Samen moeten wij onze bijdrage leveren aan duurzame energie-alternatieven met zonneweides en windmolens én moeten we uitzoeken hoe we de verwarming van onze huizen anders gaan organiseren. Dat moet zeer zorgvuldig gebeuren. Met zo weinig mogelijk overlast voor u als inwoner en met zo min mogelijk kosten. Maar ook op een manier die het milieu en het klimaat zoveel mogelijk helpt. Een moeilijke klus. Duurzame alternatieven vragen meer ruimte dan bijvoorbeeld een kolencentrale. De zon schijnt niet altijd én niet altijd met dezelfde kracht en het waait soms heel hard en soms niet. Daarom moeten we op heel veel plekken in Nederland alternatieven realiseren.

Het verwarmen van woningen: de Transitievisie Warmte

Voor het verwarmen van woningen moeten we uitzoeken welke duurzame mogelijkheden er zijn. Warmte kan elektrisch opgewekt worden of door warmtebronnen zoals restwarmte van industrie of warmte uit de bodem, door biomassa of door groen gas. Dat doen we door eerst via de RES naar heel Zuid-Limburg te kijken en vervolgens specifiek naar buurten en wijken. Het Rijk heeft de gemeenten namelijk nóg een opgave gesteld: vóór eind 2021 moeten we aangeven welke wijken en buurten vóór en welke ná 2030 van het gas afgaan. Daarbij moet slimme keuzes gemaakt worden.

Informeren is belangrijk

Het lijkt voor u misschien nog ver weg, die energietransitie. Maar vroeg of laat klopt dit thema ook op uw deur. U zult zich ongetwijfeld vragen stellen: Wat is voor mij de beste keuze? Heb ik wel iets te kiezen? Wat kost dat wel niet en hoe moet ik dat betalen? Of wat betekent dat voor mij als huurder? Wellicht vindt u het ook ronduit vervelend. Jammer genoeg zijn onze keuzen beperkt. Dat is geen leuke boodschap, maar wel een heel eerlijke.

Daarom heeft u recht op goede en juiste informatie. Zodat u beter begrijpt waarom wij ons als bestuurder en medeburger zo hard voor u inzetten en u beter bent voorbereid op de komende ontwikkelingen. Maar we willen u ook vragen met ons mee te denken.

Wat staat in deze krant?

Allereerst kunt u lezen wat er in de Regionale Energie Strategie (RES) staat. Hoe dit in zijn werk gaat en wie daar nu over beslist en wanneer dat gebeurt. U leest ook waar u nog meer informatie kunt vinden en /of waar u terecht kunt met vragen en suggesties.

In het tweede deel bespreken we de vraag hoe we de warmte in buurten en wijken gaan organiseren en welk proces daarbij hoort. Dat deel gaat dus over de Transitievisie Warmte.

WoonWijzerWinkel Limburg

Ik wil u ook graag wijzen op de WoonWijzerWinkel Limburg. Een initiatief van de Parkstadgemeenten om u een plek te bieden waar u met alle vragen over verduurzaming van uw huis of huurwoning terecht kunt. Waar u een, door de gemeenten gegarandeerd, onafhankelijk advies kunt krijgen. Verderop in deze kant leest u er meer over.

Freed Janssen

Wethouder van Landgraaf en portefeuillehouder Duurzaamheid van Parkstad Limburg

Wist u dat:

Over zon

- zonneparken ook natuurvriendelijk kunnen zijn en bijdragen aan het herstel van natuurlijk leefgebied en diversiteit van bijvoorbeeld planten en insecten? Ze kunnen ook goed in het landschap ingepast worden, bijvoorbeeld door het aanplanten van een (openbare) boomgaard, een groene haag of een bloemrijke akkerrand;
- veel inwoners nu al investeren in zonnepanelen? Helaas is dat niet genoeg om alle benodigde energie op te wekken. In de toekomst hebben we veel extra energie nodig voor bijvoorbeeld elektrisch rijden en elektrisch verwarmen. Hiervoor zijn grootschalige energieprojecten nodig;
- zonnepanelen ook mogelijk zijn als u in een flat woont? Vaak is het dak eigendom van de gebouwbeheerder of een VVE. Het is het overwegen waard om de mogelijkheden met elkaar te bespreken en samen te besparen;

Over warmte en gas

- De aardgasvraag in een gemiddelde woning in Nederland is 1.270 m³ per jaar. Dat is gelijk aan 11,200 kWh energie. Dat is bijna 4 keer zoveel als het gemiddelde elektriciteitsgebruik per woning van 2.790 kWh. Alleen zonnepanelen op je dak installeren is dan ook niet voldoende;
- de beste oplossing voor uw wijk of buurt afhangt van de aanwezigheid van een warmtebron, de warmtevraag van de buurt (hoeveelheid en temperatuur), het isolatieniveau en de wensen van de eigenaren en huurders. Alleen door het hele plaatje in beeld te hebben, kan bepaald worden waar welke alternatief mogelijk is;
- waterstof een belangrijke rol belooft te gaan spelen in de energietransitie? Toch is waterstof voor woningen voorlopig geen optie. Het aanbod van duurzame waterstof is te beperkt en wordt voornamelijk gebruikt voor bijvoorbeeld industrie en transport;

Over besparen

- we in Nederland vier keer zoveel energie verbruiken voor de verwarming als voor elektriciteit? En we gemiddeld een derde kunnen besparen door onder andere isolatie?
- een nachttemperatuur van de verwarming van 15 graden (of 18 graden voor vloerverwarming) hartstikke oké is? Dat het daardoor 's ochtends te lang duurt eer uw huis is opgewarmd en dat dus weer duurder is, is een fabel;

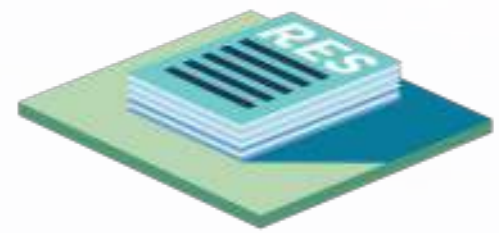
Over wind

- één windmolen van 3 megawatt gemiddeld evenveel hernieuwbare energie oplevert als 30 voetbalvelden vol zonnepanelen? Dat komt omdat de zon maar op bepaalde momenten in grote hoeveelheden schijnt, namelijk in de zomer en overdag. Wind waait het hele jaar door, overdag en 's nachts. Voor wind hebben we dus een kleiner netwerk nodig en is dus goedkoper;
- die kosten voor extra netwerk betaald worden door de gebruikers, dus ook door inwoners? Deze worden doorberekend in de netwerkkosten en maken dus deel uit van uw energierekening;
- een windmolen overdag gemiddeld meer geluid mag maken dan 's nachts? Toch wordt het geluid overdag minder waargenomen, doordat er dan meestal meer omgevingsgeluid van verkeer of industrie is. Het geluid van een windmolen mag gemiddeld per jaar niet meer zijn dan 47 decibel, gemeten op de gevel van een woonhuis;

Algemeen

- de WoonWijzerWinkel u met alles over het verduurzamen van uw woning op weg kan helpen? Zie hiervoor verderop in deze krant;
- alle in Nederland duurzaam opgewekte energie bij elkaar opgeteld, maar 7% van ons totale energieverbruik levert? Voor de rest maken we gebruik van fossiele brandstoffen. In andere Europese landen is het percentage duurzaam opgewekte energie gemiddeld 17%. Op de lijst waarop EU-landen gerangschikt staan op hun aandeel duurzame energie, bungelt Nederland helemaal onderaan. Alleen Luxemburg doet het in verhouding slechter. In het geval van Nederland is dat dus 7% hernieuwbare energie. Nederland loopt dus achter op de rest van Europa.

Wat is de Regionale Energie Strategie?

De Regionale Energie Strategie (RES) is een plan van aanpak waarin per regio gekeken wordt naar hun bijdrage aan het Klimaatakkoord. In dat Klimaatakkoord van 2019 heeft Nederland afspraken gemaakt om de opwarming van de aarde met niet meer dan twee graden te laten stijgen. Daarvoor moet de CO₂-uitstoot omlaag: in 2030 met 49% ten opzichte van 1990. Om maatregelen uit het Klimaatakkoord te realiseren is afgesproken dat gemeenten, provincies en waterschappen samen genoeg plannen maken om gezamenlijk ten minste 35 terawattuur (TWh) duurzame elektriciteit (wind-op-land en zon) op te wekken. Daarvoor zijn 30 energieregio's benoemd die allemaal een strategie maken, de Regionale Energie Strategie: de RES.

In de RES kijken zij waar plek is om duurzame energie op te wekken en hoeveel. Valt de keuze op windmolens of bijvoorbeeld op collectieve zonnepanelen? Is daar aansluiting op het energienetwerk? En kan dat netwerk al die energie wel aan? Welke warmtebronnen zijn te gebruiken zodat wijken en gebouwen van het aardgas af kunnen? En: is er bij alle betrokken partijen voldoende draagvlak en is het financieel haalbaar? Al deze afwegingen samen vormen de RES.

Een voorlopig bod

Als Zuid-Limburg zijn we een van de 30 RES-regio's. De 16 gemeenten in Zuid-Limburg, de provincie, het waterschap en Enexis werken hiervoor samen. Dit gebeurt in drie deelregio's: Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland. In de afgelopen maanden is intensief samengewerkt om gezamenlijk ambities en plannen te ontwikkelen. Dit leidde tot een voorlopig bod, waarin concreet staat aangegeven hoeveel duurzame energie in de regio opgewekt kan worden.

Het uitgangspunt is dat iedere deelregio en gemeente vanuit de technische, ruimtelijke en sociale potentie haar steentje bijdraagt. Zuid-Limburg wil naar vermogen bijdragen aan de energietransitie én de regio hiervan in eigen hand houden. Met de ambitie om het maximale te halen uit bestaande en toekomstige technologieën, binnen de grenzen van wat ruimtelijk en maatschappelijk aanvaardbaar is. Vooruitstrevend, verantwoord en realistisch.

De regio Zuid-Limburg kent grote ruimtelijke verschillen. Het is daarom niet zo eenvoudig om, wat betreft het opwekken van duurzame elektriciteit, aan de opgave te voldoen. Zo hebben we een waardevol heuvellandschap waar de toeristische industrie bloeit. Daarnaast hebben we in Parkstad, na de Randstad, het meest stedelijke gebied van Nederland; met een dichte bebouwing en hoge bevolkingsdichtheid. Toch zijn we erin geslaagd een eerste bod op tafel te krijgen. Vanwege de complexiteit en de vele beperkingen door afspraken en regelgeving, is er echter een globaal concept-bod uitgebracht. Met een minimum van 1,1 en een maximum van 1,9 TWh.

	TWh
Al gerealiseerd	0,05
In de planning (SDE-subsidie aangevraagd)	0,19
Restpotentie op basis van ruimtelijke en technische analyses	0,84 – 1,6
Totale ruimtelijke en technische potentie voor 2030	1,1 – 1,9

Op dit moment is er slechts een klein deel (0,05 TWh) gerealiseerd. Een aantal projecten is in voorbereiding (0,19 TWh). Het grootste deel moet dus nog gerealiseerd worden door middel van windenergie, zonneweides (op restgronden, parkeerterreinen, in het buitengebied of landbouwgronden) en zonnepanelen op grote daken. De colleges van de gemeenten in Zuid-Limburg, het provinciebestuur en het bestuur van het waterschap hebben hiermee ingestemd.

Zuid-Limburg
RES Regionale
Energie
Strategie

Doorrekenen

Dit concept-bod is op 1 oktober 2020 ingeleverd. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) rekent op dit moment alle RES'en in Nederland door om te beoordelen of ze samen voldoende zijn om de doelen van het Klimaatakkoord te halen en om ze te toetsen op haalbaarheid. Een eerste analyse laat een positief beeld zien. Alles bij elkaar opgeteld blijkt dat de 30 regio's de ambitie hebben om in 2030 circa 50 TWh duurzaam op te wekken. Dat betekent niet dat daarmee direct 35 TWh haalbaar is. Bij het afwegen van de RES met andere maatschappelijke opgaven en het daadwerkelijk ruimtelijk inpassen, zullen in de besluitvorming in gemeenteraden en in de uitvoering naar verwachting nog de nodige plannen afvallen of inkrimpen.

Van concept-RES naar RES 1.0

Op dit moment zijn wij met alle betrokken partijen hard aan de slag om het concept-bod verder uit te werken tot een breed gedragen, definitief RES-bod (de RES 1.0). We kunnen de ambitie immers alleen bereiken, wanneer alle partijen betrokken worden en we samen beter begrijpen wat nu verstandig is om te doen. Uiterlijk 1 juli 2021 moet de definitieve RES 1.0 bij het Rijk ingeleverd zijn. Daarna moeten we aan de slag met de uitvoering. De RES is een dynamisch document; elke twee jaar wordt het verder uitgewerkt en aangepast aan de meest recente ontwikkelingen, de techniek staat immers niet stil. Er komen steeds betere zonnepanelen en windmolens zullen zich verder ontwikkelen, net als andere en nieuwe technieken. Dat betekent niet dat we nu niets hoeven te doen. De klimaatverandering wacht immers op niemand.

Participatie en lokaal eigendom

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat Nederland streeft naar minimaal 50% lokaal eigendom bij grootschalige duurzame elektriciteitsprojecten op land. Ook in Zuid-Limburg én zeker in Parkstad vinden we het héél belangrijk dat inwoners de kans krijgen om betrokken te worden bij de ontwikkeling en exploitatie van duurzame energieprojecten als windturbines en zonneparken. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van financiële participatie, financiële obligaties, eigendoms participatie, een omgevingsfonds of een combinatie hiervan. Hierdoor blijft de opbrengst in de regio en levert het nog meer betrokkenheid op bij de energietransitie. In Parkstad hebben wij dit al in 2018 opgenomen in het 'Regionaal Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energieopwekking'. Zo worden inwoners actief betrokken bij het project Windenergie Parkstad-Zuid, waarin de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld samenwerken aan de realisatie van een aantal windturbines.

Slim gebruikmaken van het energienetwerk

Netbeheerders zoals Enexis Netbeheer delen hun inzichten en kennis van het energienet met gemeenten. Want slim gebruikmaken van het energienet kan veel tijd, ruimte en kosten besparen. Zo houden we de energietransitie voor iedereen haalbaar en betaalbaar. Gemeenten kunnen op 4 punten rekening houden met het energienet.

- Optimaal benutten van het huidige energienet**
 Het energienet uitbreiden door het aanleggen van bijvoorbeeld extra elektriciteitskabels en -stations is duur en kost veel tijd. De ruimte op het elektriciteitsnet voor het terugleveren van energie is beperkt. En omdat de vraag naar teruglevering explosief groeit door onder andere de aanleg van zonneparken, zal dat nog wel een tijd zo blijven. Daarom adviseert Enexis Netbeheer om de capaciteit die er nu wél is, te benutten. En om rekening te houden met uitbreidingen die al gepland zijn. Kortom: plaats windmolens, zonnepanelen of andere duurzame opwekinstallaties eerst op plekken waar ze snel kunnen worden aangesloten. Dit geldt overigens allemaal niet voor particulieren die zonnepanelen op hun woning leggen. Daarvoor is voldoende ruimte.
 - Ideale mix van windmolens en zonnepanelen**
 Een zonnepark wekt jaarlijks ongeveer 1.000 uur lang energie op, een windmolenpark al gauw 3.000 uur. Dat komt doordat het in Nederland veel meer uren per jaar waait dan dat de zon schijnt: het waait ieder seizoen, overdag én 's nachts. De zon schijnt alleen overdag, vooral in de zomer en vaak helemaal niet. Vanuit het energienet gezien is een 'ideale verdeling' tussen zonnepanelen en windmolens rond de 50/50. In plannen voor duurzame energie-opwekking zien we dat de regio vooral mogelijkheden ziet voor zonneparken.
 - Energie daar opwekken waar er vraag naar is**
 Het transport van energie kan geminimaliseerd worden door slimme keuzes. Weten we dat (straks) ergens veel energie nodig is? Dan is dat de plek waar we energie ook het liefste opwekken. Daar kunnen gemeenten rekening mee houden in hun plannen.
 - Energie opwekken op een beperkt aantal locaties**
 Eén grote aansluiting voor het terugleveren van duurzame energie, is voor het energienet gunstiger dan 10 kleine aansluitingen die opgeteld dezelfde capaciteit hebben. Daarom adviseren netbeheerders om projecten zoveel mogelijk te clusteren.
- Netbeheerders zoals Enexis Netbeheer onderhouden het energienet onder de grond. Ze lossen eventuele storingen op, breiden het energienet uit, en zorgen voor het ondergrondse transport van gas en elektriciteit.
 - Het Nederlandse energienet is een van de beste ter wereld. Dat blijkt onder andere uit de storingsduur: gemiddeld zit een huishouden in Enexis-gebied nog geen kwartier per jaar zonder stroom door een storing.
 - We houden het Nederlandse energienet graag betrouwbaar, veilig en betaalbaar. Omdat de keuzes van gemeenten invloed hebben op het energienet, zijn netbeheerders betrokken bij de plannen.

ENEXIS
NETBEHEER

De Parkstadgemeenten: Warmte in de toekomst

In het Klimaatakkoord is voor de 'gebouwde omgeving' in Nederland bepaald dat alle 7 miljoen woningen en 1 miljoen gebouwen in 2050 van het aardgas af zijn. Tot 2030 worden de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen verduurzaamd en aardgasvrij gemaakt. Dat gaat buurt voor buurt. Gemeenten maken een Transitievisie Warmte, waarin staat welke buurten in de periode tot 2030 kansrijk zijn en welke alternatieven voor aardgas op buurtniveau worden uitgewerkt. Iedereen die er belang bij heeft, dus ook bewoners, worden daarbij betrokken. Het is de bedoeling dat de kosten voor verduurzaming betaald kunnen worden uit de opbrengst van een lagere energierekening.

Daarvoor moet iedereen zoveel mogelijk energie besparen en anders gaan koken en verwarmen. Dat is het doel van de warmtetransitie van de gebouwde omgeving. In 2030 wil Nederland 20% procent van de gebouwde omgeving energiezuinig en aardgasvrij maken. In Parkstad zijn dat 30.000 van de in totaal 150.000 woningen en gebouwen.

U kunt hieraan een belangrijke bijdrage leveren door: zoveel mogelijk energie te besparen;

- Elektrisch te koken in plaats van op aardgas;
- Aardgasvrij te verwarmen;
- Duurzame elektriciteit en warmte te gebruiken.
- Sommige eigenaren en huurders wonen al aardgasvrij, anderen zijn ermee bezig of denken erover na.

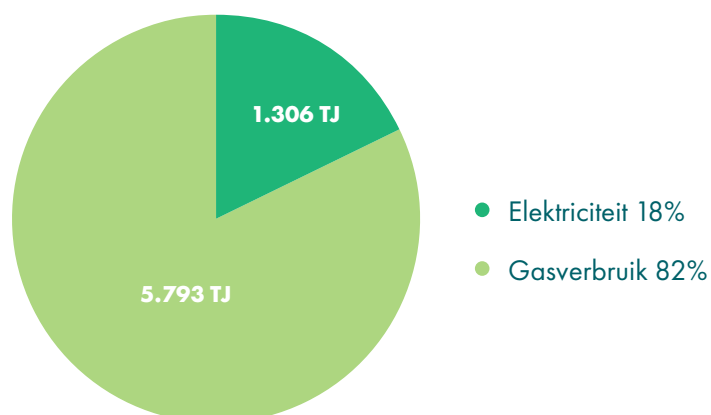
Hier komt Erdgas?

Waarom krijgt Duitsland aardgas en gaat Nederland ervan af? Dat vragen veel mensen in de grensstreek zich af. Beide landen hebben immers dezelfde afspraken in het Klimaatakkoord gemaakt. Ook Duitsland wordt in 2050 CO2-neutraal, met een tussendoel in 2030.

De verschillen tussen Duitsland en Nederland leiden tot andere keuzes en maatregelen. Zo is ruim een kwart van alle woningen en gebouwen in Duitsland aangesloten op warmtenetten. Ook worden er in Duitsland meer warmtepompen en pelletkachels gebruikt. In Nederland kookt en verwarmt ruim 90% met aardgas. Dat is uniek in Europa. In Duitsland worden nog veel woningen met kolen en stookolie verwarmd. Dat stoot veel meer CO2 uit dan aardgas. Duitsland wil dat snel uifaseren. Een overstap naar aardgas is voor die woningen dan ook een grote stap vooruit. Voor Nederlanders lijkt dit een hele onlogische stap. Ook in Duitsland moeten alle woningen en gebouwen uiterlijk 2050 volledig duurzaam zijn. De opgave is hetzelfde, maar elk land volgt hierin zijn eigen route.

Slim aardgasvrij koken en verwarmen is belangrijk!

In Parkstad wordt ruim 80% van alle energie in de woningen verbruikt voor het verwarmen van water en de woning. En maar 20% voor verlichting en apparaten zoals de tv en de koelkast (zie afbeelding).

Energiegebruik woningen Parkstad 2017
bron: Klimaatmonitor

De warmtetransitie gaat over het vinden van alternatieven voor aardgas en het verduurzamen van elektriciteit. We maken vandaag plannen tot 2030 met een doorkijk naar 2050. We willen slim overstappen, want de bronnen en energie-infrastructuur van vandaag moeten hiervoor worden aangepast of ontwikkeld.

Hoe wordt Parkstad aardgasvrij?

Daarvoor is heel wat nodig. Zo zorgt de (landelijke) overheid voor de noodzakelijke nationale maatregelen zoals subsidies en wet- en regelgeving. Gemeenten maken samen met lokale woningcorporaties, ondernemers en organisaties een Transitievisie Warmte en uitvoeringsplannen per buurt of wijk. Draagvlak van alle partijen is nodig om dit doel te bereiken.

Nieuwbouw mag niet meer op het gasnet worden aangesloten. Bovendien is in de bouwvoorschriften geregeld dat nieuwe gebouwen bijna energieneutraal moeten zijn. Zij wekken dus zelf bijna net zoveel energie op, als het huishouden verbruikt.

Voor bestaande woningen en gebouwen wordt een Transitievisie Warmte per gemeente gemaakt. Hierin wordt beschreven hoe woningen en gebouwen energie kunnen besparen. Welke woningen kunnen verduurzamen door elektrisch te koken in plaats van op aardgas en welke door zonnepanelen op het dak te plaatsen? Welke woningen kunnen worden aangesloten op een collectief warmtenet? Voor welke woningen is een individuele oplossing geschikt, zoals een warmtepomp om de woning te verwarmen en soms ook te koelen. Dat wordt allemaal uitgezocht en gecombineerd met andere werkzaamheden in de buurt, zodat de kosten zo laag mogelijk blijven én de overlast zoveel mogelijk wordt beperkt. Dat noemen we koppelkansen; werk met werk combineren.

Vaak kunnen woningen (nog) niet naar deze individuele en collectieve alternatieven voor aardgas overstappen. Dan kunnen ze een hybride warmtepomp combineren met de cv-ketel en in de toekomst omschakelen naar duurzaam gas of naar andere (innovatieve) oplossingen, die later beschikbaar komen.

De Rijksoverheid helpt gemeenten met eigen onderzoeksresultaten. Daarin staan de alternatieven voor aardgas per buurt. Dat is afhankelijk van veel factoren, zoals tot welk energielabel de woningen en gebouwen worden geïsoleerd en welke duurzame warmtebronnen beschikbaar zijn. Hierbij wordt gebruik gemaakt van nationale informatie en nationale kengetallen voor kosten en CO2-besparing. Deze eerste beelden worden aangevuld met informatie en wensen van de lokale belanghebbenden. Dit samen kan leiden tot andere, weloverwogen keuzes voor de buurt.

De gemeenten in Parkstad vinden het belangrijk om de mening, actiebereidheid en wensen van huurders en eigenaren over wonen zonder aardgas mee te nemen bij het maken van de plannen. Daarom wordt iedereen uitgenodigd om mee te doen aan het draagvlak-onderzoek MoVe2030. De uitkomsten worden meegenomen in de Transitievisie Warmte en in de uitvoeringsplannen die per buurt worden gemaakt.

Welke alternatieven zijn er voor woningen en gebouwen?

De Startanalyse van het Rijk is een hulpmiddel voor gemeenten bij het ontwikkelen van een Transitievisie Warmte. De analyse geeft globale resultaten van de nationale kosten voor alternatieven voor aardgas per buurt. In de Startanalyse zijn vijf strategieën verkend om gebouwen zonder aardgas te verwarmen.

De vijf strategieën zijn:

1. individuele elektrische warmtepomp;
2. collectief warmtenet met midden- of hoge temperatuurbronnen;
3. collectief warmtenet met lage temperatuurbronnen i.c.m. een warmtepomp;
4. groen gas met een hybride-warmtepomp en cv-ketel;
5. waterstof.

Tot 2030 is er nog onvoldoende groen gas en geen waterstof beschikbaar voor de gebouwde omgeving. Daarom beperken we ons voor de periode tot 2030 tot de eerste 3 strategieën.

Welke strategie het beste past, is afhankelijk van de mate van isolatie van de gebouwen, de beschikbaarheid van duurzame bronnen en hoeveel warmte nodig is in een gebied. Dat wordt door alle betrokken partijen bepaald in de Transitievisie Warmte.

Hoe bepalen we in Parkstad kansrijke buurten tot 2030?

Samen met de lokale betrokken partijen hebben gemeenten afgesproken welke voorwaarden belangrijk zijn voor de warmtetransitie. Op basis van deze voorwaarden wordt bepaald of buurten voor de periode tot 2030 kansrijk zijn om energie te besparen en over te stappen naar alternatieven voor aardgas. Op basis daarvan bepalen we de volgorde.

Belangrijke mogelijke voorwaarden voor de keuzes van Parkstad in de warmtetransitie zijn bijvoorbeeld:

1. Energie besparen scheelt verduurzamen.
2. Het alternatief voor aardgas moet betaalbaar, duurzaam en betrouwbaar zijn.
3. Wensen van lokale belanghebbenden zijn doorslaggevend bij keuzes.
4. De gemeente heeft de regie.
5. Woningcorporaties zijn de startmotor.
6. Overheidsvastgoed heeft een voorbeeldfunctie.
7. Bewoners (eigenaren) hebben keuzevrijheid.
8. Op een slimme manier werk met werk koppelen zorgt voor lagere kosten en minder overlast.
9. Draagvlak is belangrijk.
10. We gaan samen aan de slag.

Wat is de volgende stap?

Samen met alle belanghebbenden wordt bepaald in welke buurt(en) het geplande werk aanleiding is om te starten. Op deze buurt wordt verder ingezoomd in het uitvoeringsplan. Hierin wordt het alternatief op buurtniveau verder verkend. Voor welke delen van de buurt past het en waar is een andere oplossing beter? Welke maatregelen moeten hiervoor genomen worden? Wat zijn de kosten hiervan? Hoe kan dit gefinancierd en uitgevoerd worden? Welke eigenaren en huurders in de buurt willen meedoen en welke willen liever een eigen alternatief regelen? Wanneer kunnen welke stappen gezet worden? In het kader van het Programma Aardgasvrije Wijken is in Brunssum-Noord al gestart met een pilot. Ook andere gemeenten starten op korte termijn met uitvoeringsplannen.

Parkstad	Buurt 1	Buurt 2	Buurt 3
	Elektrisch koken		
	Zon op het dak		
	Isoleren woning		
	Verzwaren en aanleg energie-infrastructuur		
	Aanpassen binnen-installatie verwarming		
	Aanpassen / Afsluiten energie-infrastructuur		
	Verwijderen gasnet		

In het plaatje is te zien welke maatregelen op Parkstadniveau uitgevoerd kunnen worden, zoals het 'Zonnepanelenproject Parkstad'. Hiermee heeft Parkstad een voorsprong op het gemiddeld aantal zonnepanelen in Nederland. Eenzelfde projectmatige aanpak kan ook voor energie besparen, elektrisch koken en isoleren worden gekozen. De WoonWijzerWinkel en andere lokale leveranciers spelen hierbij een belangrijke rol.

Aanpassingen van de energie-infrastructuur moeten vroeg gestart en slim gepland en uitgevoerd worden. Zodat iedereen op tijd de juiste aansluiting heeft. Dit geldt zowel voor de benodigde uitbreiding of verzwaren van het elektriciteitsnet als voor de aanleg of uitbreiding van een warmtenet. Dat vraagt jaren voorbereiding.

De netbeheerder en de warmtetransitie, samen aan de slag

Onze boodschap is: we kunnen nu al aan de slag met het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving, zonder dat het eindplaatje compleet is. Zo kunnen we al starten met isoleren. Alles wat we besparen, hoeft niet meer te worden verduurzaamd. En kunnen we starten met wijken waar een duidelijke oplossing voorhanden is en de koppeling met andere werkzaamheden te maken is. Focus niet alleen op wijken waar een collectieve mogelijkheid is zoals een warmtenet. De hybride individuele oplossing, waarbij een elektrische warmtepomp wordt gecombineerd met een cv-ketel op (in de toekomst duurzaam) gas, is nu al in veel woningen mogelijk en helpt om het aardgasverbruik te verminderen. Waterstof heeft potentie als duurzaam alternatief voor aardgas in de gebouwde omgeving en lokale industrie, maar heeft in 2030 nog geen grote rol in een duurzame warmtevoorziening van de gebouwde omgeving.

Stap voor stap gaan we van het aardgas af en schakelen we over op duurzaam opgewekte energie. En dat zorgt voor aanpassingen aan het energienet. Met onze realistische kijk op energie zorgen wij samen met onze partners in de regio voor een betrouwbaar en betaalbaar energienetwerk. Nu en in de toekomst.

Een veranderende energiewereld

Energie is vanzelfsprekend. Wij kunnen niet zonder leven. De energiewereld gaat flink veranderen. Nederland staat voor een grote uitdaging: de energietransitie.

Stap voor stap gaan we van het aardgas af en schakelen we over op duurzaam opgewekte energie. En dat zorgt voor aanpassingen. Met de realistische kijk van Enexis op energie zorgen wij voor een betrouwbaar en betaalbaar energienetwerk. Nu en in de toekomst.

ENEXIS
NETBEHEER

WOON WIJZER WINKEL

WoonWijzerWinkel Limburg succesvol gestart

Voor al uw vragen rondom energiebesparing

De nieuwe WoonWijzerWinkel Limburg is sinds oktober gevestigd aan de Roda JC Ring in Kerkrade. Hier wordt u voorzien van onafhankelijk advies en kunt u zien én ervaren welke oplossingen er zijn op het gebied van duurzaam wonen. In de eerste paar maanden heeft de winkel gemiddeld al zo'n 200 huishoudens per week mogen ontvangen voor adviesgesprekken en het ophalen van gratis boxen met energiebesparende middelen. Daarnaast zijn er vele lokale bedrijven en installateurs aangesloten bij dit initiatief. De zeven Parkstadgemeenten die het initiatief voor de WoonWijzerWinkel namen, kijken dan ook terug op een succesvolle start.

Door een speciale Regeling Reductie Energieverbruik van de Rijksverheid ging de WoonWijzerWinkel van start met een mooie actie voor woningeigenaren in de Parkstadgemeenten. Naast deze actie is iedereen in Limburg welkom voor advies en producten en diensten voor het verduurzamen van hun woning.

Waarvoor kunt u bij de WoonWijzerWinkel terecht?

Bij de WoonWijzerWinkel kunt u terecht voor alles om uw woning of kleinbedrijf op de juiste wijze te verduurzamen. Denk aan:

- kleine energiebesparende middelen als ledverlichting en douchetimers;
 - technische installaties als (hybride) warmtepompen en zonnepanelen;
 - onafhankelijk en persoonlijk advies om uw woning te verduurzamen;
 - advies over alle subsidies en extra financiële mogelijkheden;
 - het vrijblijvend opvragen van offertes bij lokale ondernemers;
 - vragen over het energiebeleid van uw gemeente.
- De WoonWijzerWinkel is het energieloket voor de gemeentes Heerlen, Beekdaalen, Vaerendaal, Brunssum, Landgraaf, Kerkrade, Simpelveld en Gulpen-Wittem. Door de komst van de WoonWijzerWinkel willen de gemeenten de energietransitie-doelstelling om de komende 10 jaar 15.000 woningen te verduurzamen, behalen.

Woningeigenaar in Parkstad? € 69,- cadeau van uw gemeente **OP=OP** voor een adviesgesprek!

Namens de Regeling Reductie Energieverbruik mag uw gemeente gratis duurzaamheidsvouchers uitdelen aan u als woningeigenaar. U kunt deze voucher tot 31 december 2021 besteden.

Een gratis adviesgesprek over het verduurzamen van de eigen woning (t.w.v. € 69,-). Een energie-adviseur van de WoonWijzerWinkel geeft u dan een onafhankelijk en persoonlijk advies met als resultaat een EnergieBespaarPlan voor uw eigen woning.

Kijk voor meer informatie en de actievoorwaarden op www.limburg.woonwijzerwinkel.nl.

WOON
WIJZER
WINKEL

€ 69,- cadeau van je gemeente

Kijk op www.woonwijzerwinkel.nl/limburg

Hét loket voor energie en duurzaamheid in Limburg
een initiatief van de 7 Parkstadgemeenten

Dit doet Beekdaelen

Beekdaelen zet in op groene energie die inpasbaar is in haar landschap. Ook kijkt Beekdaelen naar kleinschalige en innovatieve alternatieven om groene energie op te wekken.

Daarnaast willen we onze bijdrage leveren aan de CO₂-reductie door te kijken hoe we ons landschap anders kunnen gebruiken. Wij helpen onze inwoners, bedrijven en boeren op weg om te verduurzamen.

‘Beekdaelen kunnen we alleen samen duurzaam maken’.

De Regionale Energie Strategie

Het doel van de Regionale Energie Strategie (RES) is om regionaal te kijken waar grootschalig energie kan worden opgewekt. Ook kijken we in de RES hoe de regio omgaat met de transitie aardgasvrij en welke impact dit heeft op de ondergrondse (energie)infrastructuur.

De meest gebruikte manieren om energie op te wekken zijn windenergie en zonne-energie. Met name windmolens zijn erg efficiënt in het opwekken van energie. Zo kan één windmolen (4 megawatt) evenveel duurzame energie opwekken als ongeveer 40 voetbalvelden met zonnepanelen. Windmolens zijn dus efficiënter, maar een zonnepark kan makkelijker opgaan in het landschap. Uiteindelijk hebben beide opties een impact op het landschap. Daarom willen we beginnen met zoveel mogelijk daken die groter zijn dan 285 m² te voorzien van zonnepanelen. Kleinere daken doen we al met het zonnepanelenproject. Elk zonnepaneel op een dak, groot of klein, is er één minder in het landschap. We willen het mooie landschap van Beekdaelen wel beschermen. Het is een plek om te onthaasten en te recreëren en dat willen we graag zo houden. Daarnaast, buiten de RES, verkennen we de mogelijkheden voor kleinschalige en innovatieve manieren om energie op te wekken en proberen we om zoveel mogelijk CO₂ in de bodem te binden.

In de RES 1.0 worden kansrijke gebieden beschreven om grootschalige energie op te wekken, dit zijn de zoekgebieden. De RES 1.0 wordt in juli 2021 door de gemeenteraad vastgesteld en wordt daarna om de twee jaar aangepast naar RES 2.0, 3.0, enzovoort. De vaststelling van de RES 1.0 is dan ook een startschot van een meerjarig proces en zeker geen eindstation. In dit meerjarige proces gaan we de zoekgebieden verder onderzoeken. We gaan in gesprek met omwonenden om in kaart te brengen hoe zij er tegenaan kijken. We doen ook onderzoek naar de impact op de natuur en de dieren en

we kijken of het voor iedereen financieel haalbaar is. Ook onderzoeken we of eventuele windmolens of zonneparken optimaal kunnen worden ingepast in het landschap. Dit kan betekenen dat locaties, waarvan we nu denken dat ze erg geschikt zijn voor grootschalige energieopwekking, toch nog kunnen afvallen.

Transitie aardgasvrij

Beekdaelen werkt met de rest van Nederland aan een aardgasvrije samenleving. Na 2050 verwarmen wij onze woningen niet meer met aardgas, maar met duurzame alternatieven. Ook in onze gemeente bekijken we de verschillende opties om onze woningen te verwarmen. Daarnaast kijken we in welke dorpen we als eerste aan de slag gaan. Dit doen we in samenwerking met verschillende partijen, zoals woningcorporaties, netbeheerders en adviesbureaus. De komende tijd willen we vooral inzetten op isoleren. Energie die we niet gebruiken, hoeven we immers ook niet op te wekken. Al deze informatie verwerken we in de Transitievisie Warmte.

De uiteindelijke keuze voor een alternatief voor aardgas hangt af van verschillende

factoren, waaronder de betaalbaarheid, duurzaamheid en het draagvlak onder de inwoners. De alternatieven voor aardgas zijn grofweg onder te verdelen in collectieve en individuele oplossingen. Bij collectieve oplossingen kunt u denken aan een warmtenet, bij individuele oplossingen aan een warmtepomp. Collectieve oplossingen (warmtenetten) kunnen een goed alternatief zijn voor rijtjeswoningen, flats of andere woningen die dicht op elkaar staan. Zo'n warmtenet bestaat uit buizen die warm water vervoeren naar de huizen. Het water in een warmtenet wordt verwarmd door een warmtebron in de buurt. Deze bronnen kunnen heel verschillend zijn, zo kunnen we warmte uit de aarde halen (aardwarmte), uit water (aquathermie), bij bedrijven (restwarmte) en zo zijn er nog vele andere manieren. We gaan daarom ook in gesprek met lokale bedrijven waar veel warmte vrijkomt.

De Transitievisie Warmte wordt in 2021 vastgesteld door de gemeenteraad. Ook hiervoor geldt: dit is een startschot van een transitie die nog zeker 30 jaar gaat duren. Na de Transitievisie Warmte verkennen we de verdere mogelijkheden

in wijkuitvoeringsplannen. In deze plannen wordt het concreet. Het alternatief voor aardgas met de meeste potentie wordt beschreven, evenals de financiële haalbaarheid en het draagvlak onder inwoners. In deze fase gaan we nauw met hen samenwerken. De eerste stappen voor dit participatietraject zijn al gezet. We zijn bezig met een enquête om te zien hoe inwoners tegen deze ontwikkelingen aankijken. We gaan bewonersavonden organiseren en hebben een denktank opgericht waarin we met onze inwoners in gesprek gaan over de Regionale Energie Strategie, en de transitie naar een aardgasvrije omgeving.

De inwoner van Beekdaelen staat centraal

De komende jaren moeten we met elkaar kijken hoe we de wereld duurzamer gaan maken. Omdat dit een ontwikkeling is die ons allemaal raakt, geloven we dat het alleen kan slagen door samen te werken. Het belangrijkste uitgangspunt is dan ook dat we deze transities samen met onze inwoners willen uitvoeren.

Als u meer wilt weten over de Regionale Energie Strategie in Beekdaelen, houd dan onze website in de gaten. Daarnaast ontwikkelen we een duurzaamheidsportaal. In januari volgt hierover meer informatie op onze website en in de lokale bladen. Voor andere vragen kunt u e-mailen naar duurzaam@beekdaelen.nl.

Heerlen duurzaam

Coöperatie Heerlen duurzaam

In 2013 klopte een groepje enthousiaste bewoners uit Douve Weien bij de gemeente aan. Ze wilden hulp bij de gezamenlijke inkoop van zonnepanelen voor huiseigenaren in hun wijk. Na een tweetal inkoop, verschillende informatieavonden over zonnepanelen, mijnwater en woningisolatie, bestaat het initiatief nog steeds. Nu onder de naam 'Coöperatie Heerlen Duurzaam'. "Duurzaamheid en energietransitie gaan ons aan het hart en wij hebben gemerkt dat veel inwoners van Heerlen dat delen. Er zijn heel veel vragen en onduidelijkheden over hoe je duurzaamheid en energietransitie voor elkaar krijgt, individueel of samen. Eerst als werkgroep 'De Groene Wijk Duurzaam' en later als 'Coöperatie Heerlen Duurzaam' hebben we al veel antwoorden kunnen geven en projecten gerealiseerd", zeggen Frans Pommé en Jurjen van Asperen. "Wil je bijvoorbeeld zonnepanelen op je dak, maar kan dat niet omdat je woning valt onder Beschermd Stadsgezicht, dan is er een oplossing via de zogenaamde PostCodeRoosRegeling (www.postcoderoosregeling.nl). En wat te denken van grootschalige energie-opwekking door wind en/of zonnedaken? Samen gaan we hiermee aan de slag. En we lossen het zo op dat iedereen hiervan kan profiteren. Heb je interesse? Neem dan eens een kijkje op onze website www.cooperatie-heerlen-duurzaam.nl.

Frans Pommé:
"Duurzaamheid en energietransitie gaan ons aan het hart."

Foto: Heerlen Mijn Stad

Energie besparen is voor Heerlen het allerbelangrijkste de komende jaren. Immers, wat we niet verbruiken, hoeven we ook niet op te wekken. Er valt nog heel wat te besparen. Denk bijvoorbeeld aan: isoleren van je dak, gevel of vloer, het indraaien van ledlampen of het plakken van tochtstrippen.

Onze mogelijkheden om op grote schaal energie op te wekken in deze dichtbevolkte regio zijn beperkt. Er zijn maar heel weinig geschikte plekken voor windturbines in Heerlen. Alleen in Parkstad-Zuid en mogelijk langs de A76 zijn er mogelijkheden. Daarvoor loopt momenteel een project om te komen tot goede keuzes voor de realisatie van een aantal windturbines. Belangrijk hierbij is dat de omwonenden niet alleen van de lasten, maar ook van de lusten kunnen genieten.

Daarnaast willen wij vooral grote industriële daken gebruiken voor zonnepanelen en daarbij samenwerken met onze eigen energiecoöperaties. Op die manier kunnen de inwoners van onze stad ook daar financieel van mee profiteren.

Samen met de mensen uit de wijken gaan we ook plannen maken om minder aardgas te hoeven gebruiken. Hierbij onderzoeken we of dat met warmtenetten, elektrische warmtepompen of misschien wel waterstof zou kunnen. En wat we dan uiteindelijk precies gaan doen moeten we goed samen met elkaar afspreken.

We hebben dus nog veel te doen de komende jaren. Wilt u meedoen? En heeft u goede ideeën? Meld u dan aan voor het Heerlense Burger Klimaatforum. Dat kan gemakkelijk met een mail naar klimaatforum@heerlen.nl.

Energie coöperatie Heerlen Centrum

In het bidboek 'Urban Heerlen' staat dat Heerlen 5000 zonnepanelen in de binnenstad wil plaatsen. Dat kan het beste op de daken van grote gebouwen van gemeente, winkels en pandeigenaren. Met onze eigen gebouwen zijn we inmiddels een eind op weg. Maar hoe krijg je eigenaren van andere panden zover dat ze er zonnepanelen op leggen? De oplossing ligt bij de bewoners van het centrum. Als de zonnepanelen ook een stukje van hen zijn, kunnen zij meehelpen pandeigenaren te overtuigen. Leo Crombach van Lijnspel en Douwe Dijkstra van Heerlen Mijn Stad gingen aan de slag met een plan voor zonnepanelen voor en door bewoners in de binnenstad. Hieruit is de 'Energie coöperatie Heerlen Centrum' ontstaan. Fleur van Hooren is de voorzitter van deze jonge, enthousiaste club vrijwilligers.

Fleur van Hooren

"Samen brengen we Heerlen vooruit! Wij als coöperatie vinden het belangrijk dat de bewoners van de binnenstad zeggenschap krijgen over de manier waarop de gemeente haar duurzaamheidsdoelen realiseert. We vinden het belangrijk om input te krijgen van onze leden. Zij kunnen zelf hun ideeën en innovatieve initiatieven voor de binnenstad met ons delen. Samen kiezen we welke ideeën de coöperatie gaat ondersteunen. Wat ons uniek maakt is dat echt iedereen kan meedoen. Dus ook bewoners die geen eigen dak hebben, zoals huurders of individuele leden binnen een VVE. Ook hebben we plek voor bewoners die maar een klein budget hebben. De energie coöperatie is sinds kort officieel opgericht. We zijn nu druk bezig met onderhandelingen met pandeigenaren en bewoners vertellen we duidelijk waar we op dit moment mee bezig zijn en hoe bewoners kunnen meedoen. Op die manier kunnen zij een goede afweging maken op het moment dat ze echt aan de slag gaan met verduurzamen. Blijf ons volgen voor meer details. Wil je meedoen? Mail dan naar info@energiecoophc.nl.

Wethouder Charles Claessens:

"Als portefeuillehouder duurzaamheid ben ik ervan overtuigd dat de verduurzaming van onze stad niet alleen vanuit het stadhuis kan worden gerealiseerd. De gemeenteraad kan wel ambities en plannen vaststellen, maar we hebben vooral mensen nodig die zich hier echt voor gaan inzetten. Waar we vooral behoefte aan hebben zijn inwoners, ondernemers en groepen mensen die de kar gaan trekken. Het is voor iedereen op haar of zijn niveau mogelijk om verantwoordelijkheid voor deze mooie aarde te nemen en

om een steentje bij te dragen. Beide energiecoöperaties zijn daarvan een mooi voorbeeld. Maar ook zonnepanelen op je eigen dak of isolatie van je woning kan al een prima bijdrage zijn. Als ik een tip mag geven: Voor een goed advies kun je altijd terecht bij de Woonwijzerwinkel, hét energieloket van gemeenten in Parkstad. En als je graag actief mee wilt doen aan het energiebeleid van onze stad, laat het mij dan weten. Meedenken en meedoen is altijd mogelijk. Samen duurzaam! Doe je mee?"

"Als gemeente willen we onze eigen percelen inzetten. Wij denken daarbij bijvoorbeeld aan zonnepanelen op het voormalige Terca-terrein aan de Rembrandtstraat. Over hoeveel panelen en hoe dat er uit gaat zien en hoe je daar allemáál voordeel van kunt hebben, daar gaan we nog voor aan tafel zitten. Ik ben ervan overtuigd dat we gezamenlijk tot hele mooie plannen zullen komen."

Wethouder Math Houben

Brunssum kiest voor zon- én windenergie

De gemeente Brunssum wil graag een duurzame, prettige en gezonde leefomgeving voor al haar inwoners. Dit kunnen we alleen bereiken door samen aan de slag te gaan met verduurzaming van onze leefomgeving. Wij als gemeente werken daaraan door, in samenspraak met betrokkenen, goed beleid te ontwikkelen, maar ook door het duurzamer maken ons eigen beheer van de omgeving en onze gebouwen. En natuurlijk door onze bijdrage aan de RES, waarover u hieronder meer leest. U kunt ook meehelpen door kleine of grotere aanpassingen van uw huis en tuin zoals isoleren, zonnepanelen op uw woning leggen of het afkoppelen van de regenpijp. Al onze inspanningen dragen bij aan die duurzame, prettige en gezonde leefomgeving.

34 hectare zonnepanelen

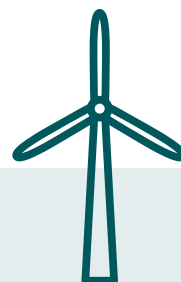
Waar zou het kunnen?

De gemeente heeft een aantal stukken grond waar mogelijk zonneweides op kunnen komen. Maar alleen die percelen, dat is niet genoeg. Daarom wordt in nieuwe gebiedsontwikkelingsplannen hernieuwbare energie een vanzelfsprekend onderdeel. En er zullen ook andere initiatiefnemers moeten zijn. Gelukkig zijn die er wel, maar nieuwe initiatieven zijn van harte welkom.

Wat zijn de eerste mogelijkheden?

- Aan de Waubacherweg wil het bedrijf Afvalzorg een deel van haar locatie ontwikkelen tot zonne- en natuurpark. Het gaat om een oppervlakte van ongeveer 8 hectare waarvan 5,5 hectare een zonnepark moet worden.
- Aan de Rembrandtstraat ligt het voormalige fabrieksterrein Terca. De grond -het gaat om een terrein van zo'n 4 hectare- is eigendom van de gemeente. Deze grond willen we graag inzetten voor het opwekken van zonne-energie. Samen gaan we bekijken wat er mogelijk is. We willen gezamenlijk een goed plan ontwikkelen voor dit gebied.
- Op de Oostflank liggen veel kansen voor het opwekken van duurzame energie. Er wordt op dit moment een nieuw bestemmingsplan gemaakt voor delen van de Oostflank. Zonne-energie krijgt hier ruim baan op grote daken of grondgebonden. In de RES heeft Brunssum 24 hectare aan zonnepanelen opgenomen. Als er op de Oostflank een nieuw bedrijventerrein wordt ontwikkeld, komen deze panelen bij voorkeur op de daken van de bedrijfsgebouwen te liggen.
- Er wordt een plan ontwikkeld voor nieuw parkeerterrein aan oostkant van het Schutterspark (Ganzepool) gecombineerd met duurzame energieopwekking door zonnepanelen. In het plan zijn 2000 panelen opgenomen. Voor de RES levert dit 0,5 hectare op.

- De RES gaat er standaard vanuit dat in 2030 overal in Nederland op 30% van de grote daken (dat zijn daken van 285m² en meer) zonnepanelen liggen. In Brunssum kijken we nu naar de daken van gemeentelijke gebouwen. Daar waar mogelijk leggen we de komende jaren zonnepanelen. Ook als het dak officieel geen "groot dak" is (en dus niet meetelt voor de RES). Daarnaast we zijn op zoek naar eigenaren van daken met een oppervlakte van meer dan 285 m², die graag zonnepanelen op hun dak willen plaatsen.

Windenergie

Binnen Zuid-Limburg zijn er niet zo veel locaties waar windenergie tot de mogelijkheden behoort. Voor ons RES-aanbod zoeken we in Brunssum op de Oostflank naar een goede plaats om 4 windturbines te plaatsen. Daarbij moeten we rekening houden met de nabijheid van vliegbasis Geilenkirchen. Of windturbines mogelijk zijn, wordt momenteel onderzocht. Pas als duidelijk is of dat kan, gaan we weer volgende stappen zetten. Als het tot concrete plannen komt, worden bewoners daar nadrukkelijk bij betrokken.

Samen nog veel te bespreken

De bijdrage die Brunssum wil leveren aan de energietransitie begint nu vorm te krijgen. Gelukkig zijn er binnen Brunssum al inwoners die ook actief aan de slag zijn met hoe de energietransitie tot stand kan komen. Zo werken we nauw samen met Energiecoöperatie Energiek Brunssum en de klankbordgroep energietransitie.

Maar alle plannen moeten nog verder worden uitgewerkt. Er moeten nog behoorlijke stappen gezet worden waarbij we uw hulp, uw ideeën en uw mening hard nodig hebben. We zullen in de komende jaren dan ook nog regelmatig bij u aankloppen om met u rond de tafel te gaan zitten, samen na te denken en plannen uit te werken. Kortom er is werk aan de winkel.

Denkt u de komende jaren ook met ons mee?

Wilt u betrokken zijn bij de energietransitie van Brunssum? Geef u dan alvast op via gemeente@brunssum.nl (vermeld in het onderwerp alstublieft: Samen werken aan duurzaam Brunssum). Dan houden we u op de hoogte van de ontwikkelingen.

“Kerkrade wil uiteraard haar bijdrage leveren aan het realiseren van de doelen in de Regionale Energie Strategie. Binnen de gemeente zijn we al goed op weg met het realiseren van verschillende projecten op het gebied van zonne-energie. Daarnaast bekijken we ook de mogelijkheden om windenergie in te zetten.”

Wethouder Dion Schneider (Duurzaamheid)
Foto: Gemeente Kerkrade

Dit doet Kerkrade

Samen naar een duurzaam Kerkrade

“Voor het opwekken van windenergie zijn windturbines nodig. Aan het plaatsen van deze turbines is echter een aantal voorwaarden verbonden, waarvan het draagvlak onder omwonenden de belangrijkste is.”

Wethouder Dion Schneider (Duurzaamheid)
Foto: Gemeente Kerkrade

De zonnepanelen op de daken en de zonneweide van Emma Safety Footwear. Foto: Emma Safety Footwear

Zonne-energie

Voltooid projecten

Er is in Kerkrade al veel belangstelling voor zonne-energie. Het Zonnepanelenproject Parkstad-Kerkrade, waarbij woningeigenaren en verenigingen via de gemeente tegen aantrekkelijke voorwaarden zonnepanelen op hun huis kunnen laten plaatsen, heeft haar waarde bewezen. Alleen al via dit project zijn op ongeveer duizend woningen zonnepanelen geplaatst.

Daarnaast zijn er ook al veel panelen op eigen initiatief door woningeigenaren geplaatst. Ook hebben verschillende bedrijven in Kerkrade zonnepanelen op hun daken geplaatst. Een mooi voorbeeld hiervan is Emma Safety Footwear aan de Tunnelweg. Zij hebben niet alleen zonnepanelen op de daken van het bedrijf geplaatst, maar hebben ook een zonneweide met panelen aangelegd op hun bedrijfsterein. Op de daken en zonneweide liggen in totaal 6.500 panelen. Ook op het dak van de loodsen van de gemeentewerf aan de Hammolenweg liggen ruim 320 zonnepanelen.

Projecten in uitvoering

Binnen Kerkrade wordt op dit moment een tweede zonneweide aangelegd in het gebied Locht-Zuid (tussen de Buitenring, Hamstraat en stadsautoweg). Deze heeft een oppervlak van zo'n 24 voetbalvelden. Hier worden 36.036 zonnepanelen geplaatst met een vermogen van 14,8 megawatt. De aanleg is al begonnen en rond april 2021 zal alles gereed zijn.

Mogelijkheden voor projecten

Om aan alle doelstellingen van de RES te voldoen, hebben we nog veel meer opwek van duurzame energie nodig. Dat willen we realiseren door het aantal zonnepanelen flink uit te breiden.

Op een aantal locaties wordt daarom gekeken of het mogelijk is om ook daar zonnepanelen te plaatsen. Omdat slechts een derde deel van Kerkrade onbebouwd is, en we dit graag groen willen houden, wil de gemeente liever geen nieuwe zonneweides in het buitengebied.

We hebben wel een aantal andere mogelijkheden in beeld:

- het plaatsen van zonnepanelen op daken van bedrijven en andere grote gebouwen in Kerkrade met

Kerkrade wil haar bijdrage leveren aan het behalen van de doelen in de Regionale Energie Strategie (RES). De gemeente kijkt daarbij vooral naar de mogelijkheden voor windenergie en grootschalige zonne-energie. Denk aan zonnepanelen op daken van bedrijven of andere grote gebouwen, of aan zonnepanelen op stukken grond op bedrijventerreinen waar geen gebouwen staan.

Daarnaast werkt Kerkrade aan een Transitievisie Warmte, waarin we beschrijven hoe we op een slimme en verantwoorde manier overstappen van aardgas naar duurzame manieren van koken en verwarmen. In zowel de RES als de Transitievisie Warmte werkt de gemeente Kerkrade nauw samen met de andere Parkstad-gemeenten.

We nemen u graag mee in onze zoektocht naar oplossingen voor een toekomstbestendig, duurzaam Kerkrade.

uitzondering van bijvoorbeeld kerken. Zo is in het bestemmingsplan van het bedrijventerrein Willem Sophia opgenomen dat bij nieuwbouw minimaal 80% van het dakoppervlak voorzien moet worden van zonnepanelen;

- stukken grond op bedrijventerreinen waar geen gebouwen staan, gebruiken als zonneweide;
- het plaatsen van zonnepanelen op het hoge talud rond de rotonde Hamstraat/Buitenring;
- het plaatsen van overkappingen met zonnepanelen op grotere parkeerterreinen in Kerkrade, zoals rond het Parkstad Limburg Stadion, GaiaZOO, station Kerkrade-Centrum en het Eurode Business Center.

Windenergie

Omdat het onmogelijk is om de doelstellingen van de RES te halen met alleen zonnepanelen, kijkt Kerkrade ook naar de mogelijkheden om energie op te wekken met windturbines.

Windenergie is een schone vorm van energie. De windturbines die daarvoor nodig zijn, vragen echter om zorgvuldige aandacht voor punten als geluid, slagschaduw en het aanzicht.

Een belangrijke voorwaarde voor het mogelijk plaatsen van windturbines in Kerkrade is daarom voldoende draagvlak bij de betrokken ondernemers en burgers. Tevens moeten burgers onder andere kunnen delen in de opbrengst van een windturbine.

Er zijn vier mogelijke locaties waar het zich loont om te onderzoeken of er voldoende energieopbrengst geleverd kan worden met inachtneming van de geldende regelgeving en technische beperkingen van windturbines. Deze locaties liggen vooral op bedrijventerreinen. Op dit moment ligt er bijvoorbeeld een initiatief van het bedrijf E-max op bedrijventerrein Dentgenbach. Zij willen een windturbine realiseren om zo hun eigen energieverbruik te verduurzamen.

Daarnaast kijkt de gemeente samen met Heerlen en Simpelveld naar mogelijkheden voor windturbines in Parkstad-Zuid. De gemeente toetst alle initiatieven om windenergie te gebruiken aan de voorwaarden die de gemeenteraad in december 2020 hierover heeft vastgesteld.

Transitievisie Warmte: van het gas af

In de Transitievisie Warmte beschrijven we samen hoe wij onze gebouwen in de toe-

komst blijven verwarmen. Zonder aardgas en met behulp van duurzame bronnen. In Kerkrade staan bijna 24.000 woningen, die samen ongeveer 70% van de energie voor de gebouwde omgeving verbruiken. In deze energiebehoefte wordt op dit moment voor ruim 80% door aardgas voorzien.

Om de afgesproken doelstellingen te behalen, is Kerkrade nu bezig om te bepalen welke buurten de beste kandidaten zijn om gasloos te worden in de periode tot 2030, zodat 20% van de gebouwde omgeving in Kerkrade voor 2030 aardgasvrij wordt. De gemeente wil de wensen, suggesties en voorkeuren van haar inwoners graag meenemen bij het maken van de Transitievisie Warmte voor Kerkrade. Daarom hebben wij u begin januari via een brief uitgenodigd om mee te doen aan een online vragenlijst: MoVe2030.

De zonnepanelen op de daken van de loodsen van de gemeentewerf. Foto: Gemeente Kerkrade

Gezamenlijke opgave

Alleen door voortdurende gezamenlijke inspanningen van inwoners, woningcorporaties, bedrijven en de gemeente kunnen we belangrijke stappen zetten in het verduurzamen van Kerkrade, en de gevraagde bijdrage aan het Klimaatakkoord leveren. Dit is een langdurig proces waarin de gemeente burgers en bedrijven steeds nauwer gaat betrekken. Voor een duurzaam, toekomstbestendig Kerkrade is het hard nodig dat iedereen zijn of haar steentje bijdraagt.

Lokaal maatwerk voor Landgraaf

De gemeente Landgraaf wil zoveel mogelijk inwoners betrekken bij het ontwikkelen en realiseren van duurzame plannen en projecten. Dat vinden we belangrijk. Die betrokkenheid van de inwoners hebben we nodig, want deze energietransitie gaat ons allemaal aan. Of u nu op grote of kleine schaal bezig bent met energiebesparing of duurzaamheid.

Gedragen door iedereen

Freed Janssen is niet alleen portefeuillehouder van PALET (Parkstad Limburg Energie Transitie), het duurzaamheidsplan dat reeds in 2013 is gestart. Hij is ook wethouder duurzaamheid bij de gemeente Landgraaf. Hij vindt het heel belangrijk dat die duurzame ontwikkelingen gedragen worden door de hele gemeenschap. "Het is niet zo dat we hier maar met een paar mensen mee bezig zijn. Ik kan niet genoeg benadrukken dat we hiervoor alle inwoners van Landgraaf nodig hebben. Het zoeken naar alternatieve manieren om ons huis te verwarmen, om te koken, om te douchen. Al die zaken, dat gaat ons allemaal aan." De wethouder is zich ervan bewust dat het geen gemakkelijke opgave is. "Het vraagt om lokaal maatwerk. Het moet haalbaar zijn voor elke beurs, hoe groot of klein ook. Het mag niet zo zijn dat woonlasten onbetaalbaar worden doordat we voor duurzame alternatieven gaan."

Wethouder Freed Janssen

Voelbaar voor iedereen

De klimaatverandering is steeds meer voelbaar voor iedereen. De maand november was nog nooit zo warm als die van 2020. Mede daaraan merken we dat de noodzaak steeds groter wordt om anders om te gaan met onze aarde. "De informatie in deze krant is misschien overweldigend, maar we kunnen echt niet meer blijven toekijken", laat de wethouder weten. "Alle projecten in deze krant zijn noodzakelijk. Uw medewerking is noodzakelijk en zeker ook uw inbreng. Ik wil graag in gesprek met u. Vandaar dat ik u wil oproepen mee te denken in onze 'Meedenkgroep Duurzaam Landgraaf'. Meld u aan, zodat we deze klus samen klaren."

Transitievisie Warmte: reacties uit Landgraaf

In november hebben we u via een bewonersbrief gevraagd een vragenlijst in te vullen over wonen zonder gas. Een begin naar de Transitievisie Warmte. De vragen gingen over uw woonsituatie, maar we wilden ook weten hoe u over gasloos wonen dacht. In totaal gaven 1.895 deelnemers aan dat verzoek gehoor. Dat is een heel mooi aantal.

In het kort

Om een beeld te schetsen van de reacties geven we in het kort wat belangrijke resultaten. Het grootste gedeelte van de deelnemers is woningeigenaar. Zij waarderen de groene omgeving in Landgraaf het meeste en de grootste ergernis is hondenpoep. Opvallend is dat 95% van de deelnemers al op een of andere manier energie bespaart. Maar ze geven ook aan dat informatie over kosten en terugverdientijden heel erg helpt om een huis te gaan verduurzamen.

Afwachtend

44% van de deelnemers staat redelijk tot zeer positief tegenover het aardgasvrij maken van woningen in Nederland. Zowel woningeigenaar als huurder zijn wel nog wat afwachtend als het om hun eigen woning gaat. Hoe gaat het allemaal in z'n werk en wat komt erbij kijken? Allemaal heel begrijpelijke vragen. 81% van de deelnemers is alvast positief tot zeer positief over elektrisch koken als een van de manieren om aardgasvrij te wonen.

Zorgen over de kosten

Bij de open antwoorden, de reacties die u zelf kon invullen, komt vooral naar voren dat u zich zorgen maakt over de kosten. 'Wat gaat me dat kosten en wat zijn dan de alternatieven?', is een antwoord dat veel terugkomt. Maar ook vragen en zorgen over het tempo waarmee die overgang zou moeten gaan. Kortom, er zijn nog veel vragen en onduidelijkheden. Ook wij hebben helaas nog niet op alles een antwoord, maar deze reacties zijn voor ons zeer waardevol. Ze worden gebruikt om de plannen voor de toekomst vorm te geven. We bedanken alle deelnemers voor de moeite die ze genomen hebben.

In de Bende: duurzaam naar de toekomst

Aan het nieuwe zwembad In de Bende heeft de gemeente Landgraaf hoge eisen gesteld. Slim omgaan met het energieverbruik en voldoen aan de klimaatdoelstellingen stonden bij het ontwerp van het zwembad centraal. Het totale pakket aan duurzaamheidsmaatregelen zorgt ervoor dat hiermee het eerste energieneutrale zwembad in Nederland wordt gerealiseerd, waarmee het een belangrijke voorbeeldfunctie vervult binnen de regio en zelfs erbuiten.

Een greep uit de duurzaamheidsmaatregelen:

- De gebruikte materialen hebben een lange levensduur en kunnen hergebruikt worden.
- Installaties en verlichting reageren automatisch op de aanwezigheid van personen en de bezetting van het zwembad.
- Het zwembad is 'all electric'. Er is geen gasaansluiting meer.
- Warmtepompinstallaties zorgen voor de warmteopwekking en afkoeling van de ruimtes en het badwater.
- 400 zonnepanelen op het dak en nog eens zo'n 400 zonnepanelen in een veldopstelling voorzien in de totale energiebehoefte van het zwembad.

Stand van zaken zonnepark Abdissenbosch

Op het voormalig stortterrein in Abdissenbosch, het Kreupelbusch, is de bouw gestart van het zonnepark Abdissenbosch. Het terrein is klaargemaakt voor circa 30.000 zonnepanelen. Tussen de rijen panelen is een tussenruimte van circa vier meter om schaduw op een volgende rij te voorkomen. Op deze manier wordt optimaal gebruikgemaakt van de beschikbare ruimte. De elektriciteit die de zonnepanelen per jaar kunnen produceren, staat gelijk aan het verbruik van circa 2.500 huishoudens.

Natuur

In totaal gaat het om een oppervlakte van 12,5 hectare. Hiervan wordt 7,5 hectare ingericht met panelen. De overige 5 hectare is vrijgehouden voor natuur. De stichting IKL heeft samen met de meedenkgroep Abdissenbosch (een groep omwonenden en geïnteresseerden) en de gemeente een landschapsplan voor het zonnepark gemaakt. Op die manier wordt de natuur in het gebied gewaarborgd en zelfs verbeterd.

Oproep: Meld u aan voor de Meedenkgroep Duurzaam Landgraaf

Landgraaf wil graag de mening van haar inwoners horen over de transitie naar een duurzamere gemeente. Samen met u willen we plannen maken waar u achterstaat en waarover u heeft meegedacht. Meld u aan via het aanmeldformulier op onze website.

Kijk op www.landgraaf.nl bij Duurzaam Landgraaf/Meedenkgroep Duurzaam Landgraaf.

Dit doet Simpelveld

Wiel Schleijsen,
wethouder duurzaamheid:

“Energie die we niet gebruiken, hoeven we ook niet op te wekken. Onze energiedoelstellingen in Parkstad bestaan voor een derde uit het terugdringen van het energieverbruik. Iedereen kan daar zijn bijdrage aan leveren. Bovendien verhoogt slim investeren uw wooncomfort en bespaart u op uw energierekening. Heeft u advies nodig? De adviseurs van de WoonWijzerWinkel denken met u mee!”

Duurzaamheid wordt in het gemeentehuis breed gedragen en is ook een van de hoofditems van het coalitieakkoord. Wiel Schleijsen: “Niets doen is geen optie meer en wij willen niet afwachten tot we van bovenaf maatregelen opgelegd krijgen om aan onze doelstellingen te voldoen. Wie de bal heeft, bepaalt immers het spel. Dus hebben we zelf het initiatief genomen om samen met onze inwoners de mogelijkheden van windenergie te onderzoeken. Alle raadsfracties hebben dat voorstel vorig jaar unaniem gesteund.”

Samen met buurgemeenten

Onze Duitse burens zijn jaren geleden begonnen met het markeren van de landsgrens met windmolens. Destijds heeft het college van B&W daar volgens de wethouder fel tegen geprotesteerd. “Dat heeft toen niets geholpen. Sterker nog, er staan nu windmolens aan de gemeentegrens die onze eigen inwoners helemaal niets opleveren. Inmiddels kunnen we denk ik wel stellen dat er in Nederland meer draagvlak is voor alternatieve energie en erkennen we dat we ook in Simpelveld aan de bak moeten om onze energiedoelstellingen te halen. Dat doen we samen met onze buurgemeenten Heerlen en Kerkrade, onder de noemer Parkstad-Zuid. We werken samen, alleen al vanwege het feit dat we niet enkel de lasten willen dragen, zoals bij de windmolens over de grens in Aken, maar ook van windenergie willen profiteren. Ook de plannen van onze Nederlandse buurgemeenten zullen immers niet stoppen als wij niet meedoen.”

Profiteren van de ‘lusten’

Het zonnepanelenproject Parkstad is in gemeente Simpelveld een groot succes. “Sinds de start zijn we relatief gezien koploper met het aantal deelnemers”, aldus Wiel Schleijsen. “Voor mij is dat een signaal dat mensen bewuster met energie omgaan dan tien jaar geleden. Van de andere kant begrijp ik ook dat de financiële stimulans bijdraagt aan het succes. Daar is niks mis

Simpelveld kiest voor duurzame energie

Het klimaat verandert, zoveel staat vast. De komende decennia krijgen we te maken met toenemende weersextremen. Dat heeft gevolgen voor de leefbaarheid in onze dorpen. Er ontstaat overlast door hevige regenval en tegelijkertijd krijgen we te maken met perioden van extreme droogte. Wethouder Wiel Schleijsen: “Samen hebben wij een belangrijke taak in het zoveel mogelijk beperken van de opwarming van de aarde. Onder meer door te streven naar een energieneutrale regio in 2040. Als gemeente nemen we daarin onze verantwoordelijkheid. Wij zijn voorstander van duurzame energieopwekking zoals zon- en windenergie om de CO2-uitstoot te verminderen. Niet alleen omdat het ondertekenen van een energieakkoord verplichtingen schept, maar omdat we problemen niet door mogen schuiven naar de volgende generatie.”

mee. Iedereen vraagt zich af: ‘what’s in it for me’? Dat geldt straks ook voor de lusten van windenergie. Dat voordeel kan van alles zijn. Bijvoorbeeld samen windmolens ontwikkelen in een coöperatie. Dan bent u zelf ontwikkelaar en krijgt u ook de winst uit een dergelijk project. Maar wat mij betreft mag het niet zo zijn dat alleen de beter bemiddelde burger kan participeren met bijvoorbeeld aandelen. Ook de man met de smalle beurs moet meeprofiten, bijvoorbeeld in de vorm van een korting op de energierekening.”

Ondanks die lusten begrijpt wethouder Wiel Schleijsen heel goed dat windmolens een gevoelig onderwerp blijven. “Ik heb niet de illusie dat ik iedereen kan overtuigen en alle bezwaren weg kan nemen. Ik kijk zelf ook elke dag tegen windmolens aan. Toch hoop ik dat we samen met onze inwoners tot een gedragen plan kunnen komen.”

Kansrijke gebieden voor windenergie

Windmolens zet je niet zomaar overal neer. De leefomgeving van mensen, maar ook de natuur kan er negatief door worden

beïnvloed. Daarom hebben we in Nederland wetten om die omgeving te beschermen. Dit geldt bijvoorbeeld voor geluid, slagschaduw en veiligheid. In Parkstad is zorgvuldig onderzocht waar windenergie in de vorm van windmolens mogelijk is. Samen met inwoners, vertegenwoordigd in werkgroepen, zijn voor Parkstad-Zuid vier kansrijke gebieden aangewezen voor windmolens: de bedrijventerreinen Trilandis, Avantis, Beitel en Willem Sophia, en het gebied nabij de autosnelweg.

In de volgende fase wordt een open vraag in de markt uitgezet om te komen tot haalbare en uitvoerbare plannen voor windturbines in deze gebieden. De verwachting is dat die plannen ergens medio 2021 beoordeeld kunnen worden. Pas daarna worden in alle drie de gemeenten besluiten genomen.

Zonne-energie

Het zonnepanelenproject Parkstad stelt alle inwoners en bedrijven in staat om in de toekomst te kunnen beschikken over schone, betrouwbare en betaalbare energie. Ook de gemeente zelf doet een duit in het zakje. Wethouder Wiel Schleijsen: “Op de daken

van de gemeentewerf, het gemeentehuis en de sporthal in Bocholtz liggen inmiddels 765 zonnepanelen. Die leveren samen zo’n 226.530 kWh per jaar. Dat is goed voor een gemiddeld jaarverbruik van 61 huishoudens. Maar die zorgen ook voor een besparing van 90.600 kg CO2-uitstoot.”

Zonneparken

Op een voormalige vuilstort in Bocholtz is medio 2020 een zonnenveld aangelegd met 4.750 zonnepanelen. De verwachte jaarlijkse opbrengst bedraagt circa 1,7 MWh.

Simpelveld is beperkt in de aanleg van zonneparken. Wethouder Schleijsen: “We hebben geen duizenden meters dakoppervlak op grootschalige bedrijventerreinen. En we willen ons fraaie Nationaal landschap ook niet ‘vervuilen’ met grote aantallen zonneparken. Maar er zijn vast nog inwoners die zonnepanelen op hun dak willen overwegen. Onze bijdragen in zonne-energie is een druppel op een gloeiende plaat, maar met heel veel druppels maken we het verschil voor het klimaat.”

voerendaal

gemeente
voerendaal

Dit doet Voerendaal

Wethouder Ruud Braun

“Er zijn vele mogelijkheden om duurzamer te leven. Veel inwoners, verenigingen en ondernemers dragen al hun steentje bij. Een mooi voorbeeld is het idee van Fenne (13) om afvalscheidingsbakken voor plastic te plaatsen binnen onze gemeente. In navolging van haar idee roep ik iedereen op om met ideeën te komen. Samen voor een Duurzaam Voerendaal!”

Regionale aanpak

In de regio Parkstad onderzoeken we samen met de gemeenten Beekdaalen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf en Simpelveld, waar en hoe duurzame elektriciteit (zonne- en windenergie) het beste op land opgewekt kan worden. Dit wordt beschreven in de Regionale Energiestrategie (RES).

Daarnaast gaan we samen met energiebedrijven, woningcorporaties en uiteraard inwoners bekijken hoe we het gebruik van aardgas kunnen terugdringen. Welke warmtebronnen zijn te gebruiken zodat wijken en gebouwen van het aardgas af kunnen? Waar is ruimte en hoeveel? Zijn die plekken acceptabel en financieel haalbaar? Dat heet de Transitievisie Warmte (TVW).

Voerendaal Buitengewoon Duurzaam!

Zoals ik al aangaf, zijn we met verschillende projecten bezig op het gebied van duurzaamheid. Ons doel is 'Voerendaal 2040 energieneutraal'. We zijn gestart met het plaatsen van zonnepanelen op onze gemeentelijke gebouwen, voor onze medewerkers hebben we e-cars en e-bikes aangeschaft en we zijn druk bezig met het vervangen van onze verlichting door ledverlichting. Ook zijn we van plan om zo'n 30 hectare zonneweide te realiseren. Maar verduurzamen hoeft geen groot, duur project te zijn! Ook kleine initiatieven kunnen bijdragen aan een duurzamere wereld.

Duurzaamheidsfestival

Om initiatieven te tonen, ideeën op te doen en de vele mogelijkheden die er zijn te delen, organiseren wij op 17 april het Duurzaamheidsfestival rondom

Voerendaal Buitengewoon Duurzaam!

We zien het steeds vaker in de krant, in het nieuws of we merken het in onze directe omgeving: de noodzaak om te verduurzamen. Als gemeente zijn we daar inmiddels volop mee bezig, maar ook regionaal en landelijk wordt verduurzaming opgepakt. Dit is geen eenvoudige opgave en we hebben u als inwoner hard nodig. Daarom willen wij u hierbij in de toekomst steeds nauwer betrekken.

de vijver in Voerendaal. Hier kunt u inspiratie opdoen bij ondernemers en inwoners die aan de slag zijn gegaan met verduurzaming. U kunt informatie inwinnen over zonnepanelen, duurzaam voedsel, afvalverwerking en elektrisch rijden. Een laagdrempelig festival voor jong en oud. Ik nodig u van harte uit om een kijkje te komen nemen! In de tussentijd wil ik u graag wijzen op ons online magazine waar veel informatie over duurzaamheid te vinden is. U vindt het magazine op onze website onder het kopje Projecten en Initiatieven/ Voerendaal Buitengewoon Duurzaam. Doe alvast ideeën op of ga gewoon aan de slag, want hoe klein uw aandeel ook is, het draagt bij aan een groter doel.

WoonWijzerWinkel

Graag wil ik u ook attenderen op de WoonWijzerWinkel, die onlangs geopend is in Kerkrade. Hier kunt u

terecht voor advies en producten op het gebied van duurzaamheid. Op dit moment loopt er een geweldige actie. Als woningeigenaar kunt u een GRATIS energiebox ter waarde van € 90,- ophalen of een gratis adviesgesprek inplannen via www.woonwijzerwinkel.nl/limburg. Vergeet het niet en doe dit zo snel mogelijk.

Mogelijkheden genoeg

U begrijpt het al, op het gebied van verduurzaming zijn er vele mogelijkheden. En dan heb ik nog niet genoemd: het project Waterklaar, waarbij u subsidie kunt krijgen voor het afkoppelen van regenwater, zodat het water in uw tuin terecht komt en niet in het riool. Op de website Waterklaar.nl vindt u mogelijkheden om uw bijdrage te leveren aan het voorkomen van wateroverlast, droogte, hittestress en

het verbeteren van de waterkwaliteit. Samen met IKL en IBA Parkstad zetten we ons met de actie Meergroeninmijnvoortuin in voor vergroening van uw tuin door stenen te vervangen door groenaanplant. Energiecoöperatie De Omslag staat voor u klaar om te helpen bij het maken van een keuze voor het verminderen van energieverbruik. Ook gaan ze aan de slag met het plaatsen van zonneweides. Daarnaast willen we in overleg met alle Voerendaalse scholen gaan starten met een educatieproject om de jeugd bewust te maken van de bijdrage die zij kunnen leveren aan duurzaamheid.

Mooie projecten, geweldige initiatieven die onze wereld weer een beetje mooier kunnen maken! Plannen om energie van te krijgen! Voelt u het ook? Draagt u ook een steentje bij?

Ik hoop dat het lezen van deze duurzaamheidskrant u meer duidelijkheid geeft over de projecten Regionale Energietransitie en Transitievisie Warmte. Mocht u nog vragen hebben, ideeën of opmerkingen? Ik hoor het graag. En hopelijk zien we elkaar de 17e april tijdens het Duurzaamheidsfestival in Voerendaal.

voerendaal
buitengewoon duurzaam!